

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. . . . . I kor. Egy óra. . . . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 "

Felolvas szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Debrecen az adókövetés előtt.

Debrecen, augusztus 7.

Néhány nap mulva Debrecenben is megkezdődnek az adókövetési munkálatok. Nem érdektelen meghallgatni ebből az alkalomból a következő megfigyeléseket.

Estendőkön keresztül elveszek szünk egymással azon, hogy agrárius, vagy merkantilista alapon fog-e könnyebben boldogulni Magyarország s keserü szemrehányásokat teszünk egymásnak az egyik, vagy a másik irány miatt. Az igazság pedig az, hogy nem vagyunk mi se egyik, se másik. Magyarország se agrár ország, se merkantilista ország: hanem koldusország.

Ahogy az évek haladnak, egyre vesz, pusztul, fogy nálunk minden, csak a proletáriátus nő, meg az adó. Tulajdonképen ez az utóbbi csinálja az elsőt is. Az adó nevelte és neveli azt az osztályt, amely nem tud adót fizetni s amelyet hogy szánjon-e, vagy irigyeljen az adófizető polgár, igazán nem tudni.

Tulajdonképen azt se lehetett észrevenni, hogyan nőtt ennyire a nyakunkra az adó. Ugy voltunk vele, a hogy a gyerekekkel van az ember. Mindig nagyobb karaj kenyeret kér, mindig nagyobb lábbeli kell neki s azonközben serdül, cseperedik, de csak akkor vesszük észre, mekkora kamasz lett belőle, mikor már nem birni vele.

Ez így szóbeszédnek csak megjárja, hanem a valóságban nem tréfa dolog, mikor a végrehajtó kerülgeti a háztáját. Ha a gazdának jó termése van, ő fölözi le e hasznot, iparosnak, kereskedőnek, lateinernek, minden foglalkozásbeli embernek a keresetéből akkora vámot vesz, hogy a „jut is, marad is“ szokásmondásból az adóalanyt csak a „marad“ illeti meg, úgy ahogy. És vámot vesz minden után a puszta lét, a ruha, a kenyér, a lakás, a víz után. Hogy a levegőmegadóztatás módja még nincs kieszelve, az nagy szégyene civilizációnknak, de ami késik, nem mulik.

Nem mese az, hogy az adóelő-

írányzat sok helyen vétkes könnyelműséggel a legképtelenebb alapra van fektetve. Nem mese az, hogy roppant adóemeléseket hoz javaslatba a kincstár képviselője azon az alapon, hogy az adóalanynak csufolt polgár prémes télikabátot hord és sokat jár kávéházba. S nem indokolatlan az a jajveszékölő fölzudulás, ami, mint a jégcsőtől való ijedezés, végig szalad az országon, mikor nyilvánosságra kerülnek az ujonnan kivetett kereseti adó lajstromai.

Botorság volna általánosságban az állam közegeit okolni az ilyen dolgokért. Mindenesetre akadnak itt-ott kapkodó tisztviselők, akik előhaladásukat várják attól, ha erőszakolt eredményeket tudnak felmutatni, de ez szórványos jelenség és rendszerint baltul üt ki az illetőre.

Jó előre figyelmeztetjük Faust Elek pénzügyigazgatót, hogy fincaival mértéket tartson. Ellenőrizni fogjuk az adókövetést, s a pökhendi tulajkapásokat kérlelhetetlenül leleplezzük.

Nyári képek.

Az ideges férj.

(Fején kalappal, elegáns szürke öltözetben jelenik meg. Balkeze kis ujján hatalmas peccsétgyűrű, jobb kezében ezüst nyelű botot lóbált hanyag eleganciával. Mindenáron többnek akar látszani, mint ami. Legcsekélyebb mozdulata is elárulja, az elegancia keresését. Különbösen itt rettenetesen unja magát, mert véleménye szerint nem méltányolják eléggé az előkelőséget.

Felesége csinos, szőke asszony: nagy gonddal öltözik, de kerüli a feltűnést. Beszéd közben mágnásosan ropogtatja az „r“ betűt, evésnél szinte kinosan ügyel az etikettek. Látszik rajta, hogy igyekszik mindenben férje törekvéseihez alkalmazkodni.

Ebédnél ültek, a férj háttal a feleségéhez: duzzog és nem eszik. Az asszony zavartan vagdal egy kis darabka peccsenyét.

A férj: Már az igaz, hogy jól megválasztottuk nyaralásunkat.

Az asszony: Miért? Hiszen olyan jó hely ez.

A férj: Jó hely? Nekem és neked jó, de Bandikának a lehető legrosszabb.

Bandika ugyanis tegnap este — hét

esztendős, pajkos fejjel, kabát nélkül futkosott a nyirkos erdőben és ma a torkát fájlalja, Apja rögtön ágyba dugta és most van rá oka, hogy szörnyen ideges legyen.

A férj: Kutya egy hely ez! Nem gyerekeknek való!

Az asszony: De kérlek, hiszen nincs neki valami nagy baja . . .

A férj: Neked semmi sem nagy baj! Mindent könnyen veszel!

Az asszony: Te meg mindenből olyan nagy dolgot csinálsz. Megkeserítesz minden élvezetet.

A férj: Tessék: Már most én keserítem meg az ő élvezetét! Akkor hát miért nem mentél egyedül nyaralni?

Az asszony: Mit csináljak én egyedül? Te pedig másfelé jársz . . .

A férj: Pedig okosabb lett volna! Legalább nyugta volna az embernek!

Az asszony (sértődve): Kérik, hát majd jövőre a mamához megyek, te pedig amerre neked tetszik . . .

A férj: Persze! most már kész az aprehoz: Órdög vigye ezt a komédiát! Mérgesen lecsapja az asztalkendőt, odébb löki tányérját, amelyről amugy sem evett és dühösen elrohan.

Az asszony szemében mintha megcsillant volna egy könny. Fenhargon folyt

a perlekedés, de a szomszédok mégis odafigyeltek. Azért erőszakolt nyugalommal megette, ami a tányérján volt, azután ő is lassu léptekkel elment az ura után.

Az ideges férjet különben félóra mulva véletlenül meglestem, amint a fürdő másik vendéglőjében pompás étvágygyal fogyasztott el egy hatalmas rostélyost — egyedül.

A türelmes férj.

Fesztes magatartása a szürke civilruhában is első tekintetre elárulta a katonatisztet. Külseje nagyon figyelmeztet volt. Bajusza rövidre nyírva, körme ápolat.

A felesége viszont gömbölyű, barna menyecske. Kicsit mesterkélten ejtette a szót, mosolya tartózkodó volt s mintha kissé tulbőven használta volna a rizsport. A harmincat már elhagyta, de még mindig tetszeleg magának a „baby“ szerepében. Nagyon el volt kényeztetve és a tulajdonságait öntudatos — ami a szépséget illeti. Esetleg egyebekben is.

Egy szép reggelen a férj lent ült a szálloda előtti kertben és időnként vágyó pillantásokat vetett az egyik emeleti ablakra. Amögött ugyanis élete párja öltözött már régen, nagyon régen. A férj közbe sűrűn meg-megnézte az óráját.

Az Alföldi takarékpénztár Debreczenben, Piacz-u. saját ház.

Elfogad betéteket: Takarékpénztári könyvecskékre és Chequessámlára.
 Kölcsonőket nyújt: váltókra, kötelezvényekre és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.
 Törlesztéses kölcsonők: földbirtokokra s más ingatlanokra.
 Tőzsedel megbízások: értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsonők: vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.
 Kölcsonők: tőzsedel jegyzeti értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pensintézetek részvényeire.
 Értékpapírok, ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.
 Hitelrészecs csoportbéli váltók leszámoltatása.

Kölcsonőket ad: nyugdíjkezes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.
 Beraktároz: árukat és terményt saját raktáraiba és azokra előleget is nyújt.

A magy. kir. szab. osztály sorsjáték fő elárúsító helye.

A honvédelmi miniszter Debrecenhez.

Októberben lesz az új sorozás.

A városi és katonai hatóság tárgyalásai.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 7.

A haza bölcse, — Deák Ferenc — ugyancsak csodálkozással hallaná most, hogy Magyarországon ez idén kétszer soroznak. Annak idején megmondotta a magáét az osztrák minisztereknek. Szólván eképen:

— Miután a magyar anya egy évben csak egyszer szül, így hát csak egyszer lehet sorozni egy esztendőben!

Ez a kivételes eset persze csak most történik, mert az ex-lexes idővel ugyancsak összegabalyodott a hadseregnek lévő rend. Nehogy a komplikációk zavarokat idézzenek elő a következő években, helyesebbnek látja a kormány az idejű ujoncjutalékot még ez évben állományba venni.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter Debrecen városához a sorozásra vonatkozólag a következő rendeletet intézte;

Az 1906. évre kiállítandó ujoncok megajánlásáról szóló 1906. évi VI-ik törvényeik alapján felhívom a törvényhatóságot, hogy az 1906. évre vonatkozó ujoncozási, utazási és működési terveket az illetékes hadkiegészítési kerület és honvéd kiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg és az idő előrehaladottságára való tekintettel, az 1905. évre vonatkozó fősorozásokra vonatkozó utazási és működési tervek megállapításánál a folyó év tavaszán már követett eljárásnak megfelelőleg, esetleg személyes és szóbeli érintkezés útján az ezen célból kitűzendő összejövétel alkalmával mielőbb és akként

— Fél tiz! És tiz óraker indul a vonat! — mondta végre félhangon és utána felkiáltott:

— Emma, nem jössz még?

— Mindjárt! — hallatszott felülről a válasz.

És a férj tovább várt. A közeli városba akartak bemenni és a tizórain kívül alkalmas vonatjuk nincs. Az pedig mindjárt indul. Ismét megnézte az óráját — ennek mutatója kérlelhetetlenül haladt előre.

— Emmuska elkészünk! szolt fel még egyszer az ablakra.

— Tüstént jövök! — szolt le a válasz.

Férj uram pedig ismét várt, türelmesen. Kis idő múlva csakugyan megjelent önmagának a feleség. Talpig fehérben, arcán a szokottnál is több fehérség.

— Istenem! — kiáltott fel ijedten, alig, hogy leért. — Elfelejtettem a kabátomat.

Férj uram lélekszakadtan felrohant az emeletre és lehozta a kabátot. Ujabb rohanás a vasúthoz. Mire odaért, a tizórai vonat éppen elfütyölt.

És a szubordinációhoz szokott férj erre egész lelkinyugalommal meg vigasztalta a feleségét:

— Se baj, majd bemegyünk holnap!

Sárosi Bella.

állapítsa meg, hogy az 1906. évre vonatkozó fősorozás az ez évi október hónap 10-től november hónap 30-ig terjedő időtartam alatt legyen fogantatható, illetve végrehajtható. Megjegyzem, hogy a szerkesztendő tervekben a vasárnapok, a római katolikus és protestáns ünnepnapok, valamint azon sorozó járásokban, a hol görög keleti, illetőleg az izraelita vallásuk nagyobb számban vannak, a görög keleti, illetőleg izraelita ünnepnapok is, működési napul fel nem vehetők, s e tekintetben általában az előző évekbeli hasonló tartalmu rendeletekben ez iránt foglalt rendelkezések ezuttal is pontosan betartandók. A megállapított ujoncozási utazási és működési tervek előzetes jóváhagyás végett hozzám mielőbb, de legkésőbb folyó évi augusztus hónap 31-éig okvetlenül fölterjesztendők. Az ujoncozás tényleges végrehajtása iránt később fogok intézkedni.

Budapest, 1906. évi július hónap 30 án. — A miniszter helyett: Bolgár s. k. államtitkár.

Kilenc új iskola Debrecenben.

Ülés a városházán.

Százezer korona az iskolák céljaira.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 7.

A debreceni tanyai iskolák szükségnek bizonyultak az esztendőnként megnövekvő iskolaköteles gyerekek befogadására.

A minap a vallás és közoktatási miniszter leiratot intézett a városhoz, hogy a környéken lévő tanyákon állítson fel elemi népiskolákat.

Az új iskolák felállítása a törvény szerint kötelessége Debrecennek A város tanácsa egyik múlt ülésén foglalkozott a miniszter leiratával és az iskolák felállítására nézve bizottságot küldött ki.

Ma ez a bizottság ülést tartott. Tagjai voltak: Kovács József polgármesteren kívül Acél Géza főmérnök, Oláh Károly, Roncsik Lajos főszámvévő és dr. Dóczy Emil ügyész, ma délelőtt tizenegy óraker tanácskozott a városházán.

A kormány képviselőjében megjelent dr. Csánky Viktor tanfelügyelő.

A bizottság beható tanácskozás után elhatározta, hogy a miniszter kivánságához képest, kilenc tanyai iskolát állít fel és pedig a Cserén kettőt, Bánk, Pacz és Fancsika erdőkben kettőt, Elepen egyet Kösélyszeg, Nagyhegyes és Kishegyesen együttvéve kettőt, Ebesen egyet és Szepesen egyet. A város kijelentette, hogy hajlandó e kilenc tanyai iskolát felállítani, ami körülbelül százezer koronájába fog kerülni.

Az építésre szánt összeget a nagy kölcsönből fogják fedezni. Az állam ezzel szemben köteles az iskolákat berendezni, az épületek fentartásáról gondoskodni és a tanítók javadalmazásának terhére viselni.

Azonkívül jónak látná a város ha a négy községi iskolát, amelyet ő tart

fenn, az állam szintén átvenné saját kezelésébe. Csánky Viktor tanfelügyelő kijelentette a határozatra vonatkozólag, hogy ő mindenesetre szem előtt fogja tartani a város érdekeit, de ezt össze kell egyeztetni az állam érdekeivel, ő ilyen értelemben tesz feljelentést a kultuszminiszteriumnak.

A szűkebb körű bizottság azt a határozatot javaslatképen a tanács elé terjeszti

Új választások a reform alapján.

A kormány jövő tervei.

— Express tudósítás. —

Budapest, aug. 7.

Teljesen megbízható helyről az alábbi értesüléseket közlik a kormány jövő évi terveit illetőleg:

Ősszel, mielőtt a delegációk befejezik a kiegyezési tárgyalásokat, a Ház belekezd természetszerűleg a költségvetés tárgyalásába. Terv szerint ez januárig fog elhúzódni. Akkor aztán néhány elkerülhetetlenül szükséges, adminisztratív jellegű törvényjavaslatot fog a kormány a ház elé terjeszteni.

Ha ezzel készen lesznek, haladéktalanul rá akar térni a kormány a választói jog reformjának kérdésére.

Most még semminemű adatunk sincs arról, hogy milyen méretű és irányú lesz ez a reform. A belügyminisztériumban a nyár folyamán tényleg lázasan dolgoznak a javaslaton, de kiszivárgó hírek szerint ez a javaslat nem az általános egyenlő és községenkénti választói jogot fogja tartalmazni, hanem csupán a választói jognak bizonyos kiterjesztését.

Eppen ez magyarázza meg szenzációs és teljesen megbízható helyről jött értesülésünket, hogy a kormány a javaslat letárgyalása után a Házat azonnal feloszlatta és az új választásokat kiírja még május folyamán.

A kormány biztosan számít arra, hogy óriási többségével, amelynek egysege ma még nincsen teljesen megbontva okvetlenül keresztül fogja tudni hajtani ezt a javaslatot márciusban és áprilisban bizalommal kérheti hozzá a nemzet jóváhagyását.

A Szirió katasztrófája.

A kapitány gondatlansága.

Kétszáz holttestet találtak.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 7.

Most már teljes drámai mivoltában bontakozik ki az a katasztrófa, amely a Szirió hajóval történt a Hornigász szigetek között. Az Elbe katasztrófája óta Oceánjáró hajóval ilyen rémes dolog nem történt. Az egész művelt világ szánalma veszi körül a szerencsétlen áldozatokat és azok családait, s a részvét minden kulturált államban egyenlő módon nyilatkozik meg.

Kétszáz halott.

Madridból jelentik nekünk: A Szirió kétszáz megmentett utasa Kartagénában

partra szállott. A megmentett utasok között van a párai (Brazília) érsek és Marisany tenorista a testvérével. A katasztrófaért a kapitányt és a hajó két tisztjét teszik felelőssé, a kiket le is tartóztattak. Az a hely, a Hornigasz szigetek mellett, a hol a Szirió szirtben ütközött, általánosan ismert a tengerészek előtt veszedelmes tenger alatti szirtjei révén s azonkívül világitó torony is jelöli a veszedelmes helyet úgy hogy csak a kapitánynak nagy gondatlansága tette lehetővé a szerencsétlenséget. Kartagénából és egyéb parti helységekből sok hajó és csónak vesz részt a mentésben. Azt hiszik, hogy az a német és angol gőzös, a melyek a mentés munkája útján azonnal folytatják útjukat, még több megmentett utast visznek fedélzetükön. Eddig kétszáz ember holttestét fogták ki a tengerből. A halottak között van a bencések londoni házának priorja, a szampabloi (Brazília) püspök, Hrenozó spanyol zeneszerző és Milánezi Lola ismert spanyol énekesnő. A megmentett utasok közül többen megőrültek. Politzer rio de janeirói magyar-osztrák konzul, a kinek mentőve volt a mentő övet átadta egy asszonynak, ki két gyermekével küzködött a hullámok ellen. A konzult mindazonáltal megmentették.

Mint jelentik, a karthagénai tengerészminiszter táviratot kapott, amely szerint a Szirió katasztrófája alkalmával a megmentettek között 348 olasz, 40 spanyol, 13 arab, 10 osztrák, 4 argentiniai, 4 sziciliiai és 2 montenegrói van: 19 megmentekültek még ismeretlen a kiléte.

Kik menekültek meg?

Madrid. A Szirió 500 megmentett utasa Karthagenában partra szállott. A megmentett utasok közt van a párai érsek és Marisany tenorista a testvérével. A katasztrófaért a kapitányt és a hajó két tisztjét teszik felelőssé, kiket le is tartóztattak. Eddig 200 ember holttestét fogták ki a tengerből. A megmentett utasok közül többen megőrültek. Politzer Roide jánerjai magyar-osztrák konzul, kinek mentőve volt, a mentőövet átadta egy asszonynak, ki két gyermekével küzködött a hullámok ellen. A konzult mindazonáltal megmentették.

Betörés egy bérpalotába.

„Nagyvállalkozó” gonosztevők tette.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, augusztus 7.

Budapesti tudósítónk írja a következő érdekes esetet:

A rendőrség éberségén mult, hogy ma éjjel két országosan ismert nevű betörő ki nem fosztotta a Krisztina-körut és a Kékgolyó-utca sarkán álló gróf Karátsonyi palotát. A gonosztevők nagyszabású tervet eszeltek ki, finom betörőszerszámokat vásároltak össze, szóval a legminuciózusabb részletességgel készítettek elő a betörést, mégis megakadályozták őket annak végrehajtásában.

A főkapitányságon tegnap egy fiatal suhanc járt s nagy titkolózva elmondta, hogy tegnapelőtt éjszaka a Horváth-kertben véletlenül fültanuja volt egy beszélgetésnek, amelyet két ember egy padon ülve folytatott. A beszélgetésből kivette, hogy a Karátsonyi-palota ellen készülnek valamire. A rendőrségről erre nagy csomó detektív ment a palotába. Elálltak minden bejárót, megszállták a kertet s egész éjjel

vártak a betörőkre. Ezek azonban nyilvánvalóan megneszelték a dolgot s nem jelentkeztek.

A rendőrök reggel eltávoztak a palotából s csoportokra oszolva a betörők keresésére indultak. — Az egyik csoport délelőtt tizenegy órakor az Ujvásár-téren rájuk bukkant. A detektívek régi ismerősökként üdvözölték a hirhedt gonosztevőket, akik közül az egyiknek Teitelbaum Nándor, a másiknak Müller János a neve.

A „nagyvállalkozók” — a betörők világában így hívják őket — a rendőrök láttára megugrottak. Keresztülzaladtak a Tisza Kálmán-téren s befordultak a Kunteába, ahol hosszú hajszá után a detektívek a közönség segítségével elfogták őket. Teitelbaum nem nyugodott bele a megváltozhatatlanba. Észrevétlenül kihúzott zsebéből egy borotvát s neki ugrott az egyik rendőrnek. Nagynehezen lehetett csak lefegyverezni. A detektíveknek nem sikerült a betörőket a nép dühe elől megvédelmezni. A szó szoros értelmében félholtra verték őket. Ilyen állapotban kerültek a főkapitányságra, ahol megmozásukkor finom kötélhágcsót, angol mivű furókat és egyéb kitűnő betörőszerszámot találtak náluk. A gonosztevőket délután átki érik az ügyészség fogházába.

Itt említjük meg, hogy a mai nap folyamán még hét veszedelmes gonosztevő került a rendőrség kezére. — Knoblich Ágoston, Trier Árpád, Barchos Antal és Bacsik József betörők, Várhegyi István veszedelmes zsebtolvaj, Majráth József és Zsiska József ridikül tolvajok. Mindegyiküknek sok bűn szárad a lelkén.

Rémes szerencsétlenség.

Összetörte a cséplőgép.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 7.

Gyémánt Salamon püspökladányi gazdálkodó tanyája egy munkás szomorú tragédiájának volt tegnap színhelye, a szerencsétlenségről tudósítónk a következőket jelenti:

A tiszavidéki gazdaszövetség hatalmas gőzcséplő készlete már napok óta dolgozik Gyémánt Salamon püspökladányi gazdaságában. A cséplés megkezdése óta a gép mellett volt alkalmazásban Bácsi Imre hajduböszörményi mezőgazdasági munkás. Tegnap délután amikor a gépet ismét működésbe hozták, Bácsi Imre a gép kereké közé került.

Bár sikerült a hatalmas gépet gyorsan megállítani, mindazonáltal Bácsi Imre oly súlyos belső sérüléseket és csont töréseket szenvedett, hogy eszméletét azonnal elveszítette.

A cséplőgép fel volt szerelve gyors segélynyújtásokhoz alkalmas szerkekkel és így Bácsi Imre mindjárt megkapta az első segélyt. Ez azonban nem sokat segített a szerencsétlen munkáson, mert még Debrecenbe való szállítása után nyerte vissza eszméletét.

A rendőrség Bácsi Imrét beszállította a kórházba. Itt ápolás alá vették, de a felépüléséhez nincs az orvosoknak reményük. A szerencsétlen munkás valószínűleg el fog pusztulni sérüléseibe.

A rendőrség egyébként a vizsgálat lefolytatása iránt a püspökladányi csendőrséget megkereste.

A további vizsgálat fogja kideríteni okolhaló-e valaki a munkás szerencsétlensége miatt vagy sem.

Hirek mindenfelől.

Fegyelmi egy város tanácsa ellen. Kassáról jelentik: Kinos szenzációja van a kuruc felvidéki városnak. Az egész városi magisztrátust a fegyelmit megelőző vizsgálat alá helyezték különböző szabálytalanságok miatt. E vizsgálat miatt elmarad augusztus 22-éről a Kassára egybehívott polgármesteri kongresszus.

Halálos végű verekedés. Kaluger községben Tokolyán József és Lungurák Péter legények szóváltásba elegyedtek. A civódásból verekedés lett, s Lungurák egy dühös pillanatában olyképp vágta fejbe baltájával Tokolyánt, hogy az a reá mért csapástól holtan rogyott össze. A nagyváradi királyi ügyészség megindította a vizsgálatot. A tettest letartóztatták.

Sikkasztó Buffalónál. Szászrégenből jelentik: Egy szászrégeni lap Gerely sikkasztó vasuti pénztárosról azt írja, hogy Gerelyt Segesváron nem foghatták el. Gerely nem azt az utat választotta menekülésre, melyet hátrahagyott levelében a nyomozás megtevése végett megjelölt. Gerely a tiz nappal ezelőtt Marosvásárhelyen működő Buffaló Bill amerikai cirkuszának egy lovarnőjével ismeretséget kötött és valószínű, hogy ezért követte el a sikkasztást. Az is lehet, hogy Gerely a most Szatmáron működő cirkusz személyzetéhez csatlakozott.

A bomba országából.

Az oroszországi események.

Az új minisztérium.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 7.

Az oroszországi véres eseményekről ma a következő távirati jelentések érkeztek:

Berlin, augusztus 7. A Vossische Zeitungnak jelentik Rigából; A Mitta külváros polgáraiból önvédelem céljára alakult céllövő egyesület helyisége ellen a forradalmárok bombamerényeket követtek el. Amikor éppen céllövő gyakorlat volt, a lövőtéren egy pokolgép, amely gyújtó zsinórral volt ellátva, felrobbant. Két ember súlyosan, többen könnyebben megsebesültek.

Pétervár, augusztus 7. Stolipin miniszterelnök ma terjesztette elő Péterhofban az új miniszterek kinevezésére vonatkozó iratot, kétségtelennek tarják, hogy alá fogja írni Filipovovnak kereskedelmi és Vaszilcsikovnak földmívelésügyi miniszternek való kinevezését.

Pétervár, augusztus 7. Egy lapnak az a hire, miszerint Kronstadtban az utolsó felkelés tervezői közül 300-at a haditörvényszék halálra ítelt és az ítéletet mindjárt végre is hajtották, teljesen alaptalan. A vizsgálatot még be sem fejezték.

Pétervár, aug. 7. Több külföldi hírlap azon jelentésével szemben, mely szerint egyes személyiségek nem mutatkoztak hajlandónak a Sztolipin-kormányban való tárcavállalásra, a pétervári távirati ügynökség felhatalmazást nyert a követ-

kezők kijelentésére. A дума feloszlátása után és azon cári manifesztum kihirdetése után, amely bejelenti, hogy Miklós cár reformokat akar keresztülvinni, — a kormány természetesen tartotta, hogy a miniszteri tárcákat oly politikusoknak ajánlja fel, kik felvették programjukba a reformoknak törvényes uton való keresztülvitelét. A kormány úgy a kabinet állását, valamint a keresztülvendő politikai programot biztosítottak vélte. A kormány törekvései azonban akadályokba ütköztek. Azon politikusok, akiknek a kabinetbe kellett volna lépniök, külön csoportot akartak alakítani. Ez azonban nem sikerült nekik. A cár Lvovot és Gucskovot hosszas kihallgatáson fogadta, mely alkalmal a politikusok kijelentették, hogy azt hiszik, a reformok keresztülvitelénél nagyobb szolgálatot tehetnek mai hatáskörükben, amely abban áll, hogy a higgadt szociális erőket maguk köré vonják. A kormány szilárdan ragaszkodik szándékához, amely abban áll, hogy a rendet erélyes és határozott módon újból helyreállítja, tekintve, hogy rendelkezésére állnak a szükséges erők és eszközök a cél elérésére. A kormány a szükséges reformokat, amelyek hivatottak Oroszországban a törvényes rendet újból helyreállítani, teljes határozottsággal és erélyességgel fogja előkészíteni és a törvényeknek korlátain belül haladéktalanul megkezdi azok megvalósítását.

Szent Antal, mint alperes.

Exekválás a mennyországban.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 7.

Veszélyes kéz az ügyvéd keze. Messze elnyul, legjobban oda is, a hová eddig csak a hit szárnya vitte a halandó embert. Egyik nagykanizsai fiskális érte el ezt a rekordot, hogy pert indított a mennyország egyik boldogságos lakója, maga Szent Antal glóriás alakja ellen. Ki kell jelentenünk, hogy a sommás pert a magas alperes ellen nem az Uristen öszentése, hanem a községi bíróság előtt indította meg. Szent Antal megidéztesét kérve, annak rendje és módja szerint.

Szent Antal a zalaszabari községi szövetkezetnek volt adósa 16 szál gyertya erejéig. A summa ugyan nem nagy, tekintve azonban a szent vagyontalanságát, az összeg mindenesetre veszélyben forog.

A dolog úgy esett, hogy a zalaszabari szövetkezet csödbe jutott és kinlevőségei ügyvéd kezébe jutottak. Az adósok könyvében pedig szerepelt ez a tétel is: „Szent Antalnak 16 szál gyertya”. Talán valamelyik szende szűz áldozata a házasulandók patrónusának és édes szerelmi szókat sutogott, míg az égető gyertyákat oda tüzdelt a jóságos szent szobortalapzatára. A jóságos szent pedig szeliden tekintett az áldozathozóra mintha mondaná:

— Csak folytasd fiam, folytasd... Te fizeted az árát.

Szegény szent, ha tudta volna... Denikve, a rossz könyvelés miatt

a gyertyáknak nem akadt gazdájuk, a szövetkezeti direktor ur hát magát a szentet róttá be az adósok lajstromába.

Igy került Szent Antal ügyvéd kezébe, az egyedüli helyre, hol még az ő glóriája sem mentheti meg az exekválástól.

„És elmarasztaltatik Szent Antal páduai illetőségű...”

Igy járt Szent Antal Zalaszabaron.

Bohóckodás egy villamos vasutnál.

Bordé Ferenc nagyváradai főjegyző nyilatkozik.

Pedig fogalma sincs a dologról.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 7.

Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy kisbaárl Kiss Ferencz (van-e ki e koncessziós nevet nem ismeri?) a Nagyvárad és Debrecen között tervezett villamos vasut előmunkálati engedélyét még egy fél évre meghosszabbította a kereskedelemügyi miniszterrel. Ebből az alkalomból egyik nagyváradai lap a következő vádakkal kedveskedik Debrecennek.

Közel nyolc éve huzódik már szól az illető lap cikke, a debrecen—nagyváradai villamos vasut ügye. Nyolc évvel ezelőtt kapta meg a villamos vasut építésének előmunkálati engedélyét kisbaáry Kiss Ferenc és azóta mindent elkövet, hogy az építést megvalósítsa, soha nem sikerült. Minden évben meg kellett az előmunkálati engedélyt hosszabbítani. Az idén is meghosszabbították.

Ehez a villamos vasuthoz az optimisták a legszebb reményeket, várakozásokat fűzték. Azt hitték és azt hiszik ma is, hogy ez a vasut, ez a gyors és pontos villamos közlekedés teremti új fejlett, hatalmas kereskedelmi életet Nagyvárad és Debrecen között, összekapcsolja a vidék e két jelentékeny kereskedelmi és ipari gócpontját és ezzel mindkét város kereskedelmi életének ma még alig megjósolható fejlettségét és lendületét ad. A remények különösen most nőttek, amikor hire jött, hogy Debrecen városa villamos vasutat akar építeni és villamos világitást akar rendszeresíteni. Első pillanatra tényleg úgy is látszik, hogy a villamos vasut építkezésnek nincs semmi akadálya. A két városban közuti vasut van, csak a vonalakat kell meghosszabbítani, több kocsit kell beszerezni.

Kiss Ferenc mindent elkövetett, hogy az idén nyélbe üsse a debrecen—nagyváradai villamos vasutat. Tárgyalt Nagyváradon is a hatósággal, Debrecenben is és minden érdekelt községben. Nem sikerült. A miniszter értesítette tegnap a város tanácsát arról, hogy az előmunkálati engedélyt újból meghosszabbította.

Érdeklődtünk az iránt, hogy mi okozza a nagyfontosságú, várva-várt, nagy jövőre hivatott villamos vasuti közlekedési vonal meghiusulását. Megkérdeztük Bordé Ferenc polgármester-helyettest, aki Nagyvárad város hatósága részéről az ügyet kezeli és aki tárgyalásokat is folytatott Kis Ferenczel. A nagyvárad—debreceni villamos vasut — mondta a polgármesterhelyettes — belátható időn be-

lül nem fog kiépülni. Hogy Nagyváradon már van villamos vasut és talán Debrecenben is lesz villamos vasut, ez nem függ össze a létesítendő új villamos vasutal. Nagyváradon meg van a hajlandóság az arra az illetékes városi hatóságnál, kereskedelmi és ipari köröknél, hogy kiépüljön a villamos vasut. Minden körülmények között csak a nagyváradai kereskedelemnek és iparnak tenne szolgálatot. Megnővelné Nagyvárad forgalmát. Mi jól látjuk ennek a fontosságát és tőlünk telhetően rajta is vagyunk, hogy megvalósuljon. Ez a jónkarat azonban hiányzik Debrecen városánál és az érdekelt községeknél, Debrecen városában ugyanis az a hit terjedt el általánosan, hogy a két város kereskedelme között nincsen semmi érdekközösség.

Azt hiszik, hogy a villamos vasut Debrecen városa kereskedelmének, forgalmának nem tenne szolgálatot és ezért a lehető legkonzervatívabb álláspontra helyezkedtek az új vasutal szemben. Egyáltalában nem hajlandók elősegíteni.

Még nagyobb az idegenkedés a konzervativizmus az érdekelt községeknél, Kiss Ferenc megpróbálta őket kapacitálni, meggyőzni a villamos közlekedés hasznos praktikus oldaláról, nem sikerült. Az érdekelt községek, úgy látszik, nem érzik hiányát annak, hogy akár Debrecenhez, akár Nagyváradhoz közelebb jussanak; nem hajlandók semmiféle áldozatra. Ezen hiszul meg a nagyvárad—debreceni villamos vasut építésének ügye.

A ki e sorokat kommentálja, ismeri Bordé Ferenc nagyváradai főjegyzőt, és igen komoly embernek tartja. Épen azért felette csodálkozik felületes nyilatkozatán. Ez az ujság köztudomásulag nem szokta legyezgetni a debreceni városi tanácsot, de nem engedi el szó nélkül a tanács ellen intézett jogtalan támadást sem.

Nincs igaza Bordé Ferencnek. A debreceni városi tanács, a mikor (nem nyolc, de tizenegy esztendővel ezelőtt) először vett tudomást Kiss Ferenc tervéről, a legnagyobb szeretettel fogadta azt. Nem félt a Nagyváradal való közvetlen, gyors összeköttetéstől, ellenkezőleg a merkantil élet fellendülését várta ettől. A szomszédos községek is szívesen honorálták volna a tervet, s anyagi áldozatoktól sem riadtak volna vissza. — De az engedményes Kiss Ferencnek esze ágában sem volt megcsinálni a vasutat. Most aztán, a mikor a tizenegyedik esztendőben hirtelen villamos tervvel áll elő Kiss Ferenc, csak természetes, ha a tanács óvatos, s a szomszéd községek sem vágják az ezreket Kiss Ferenc ur pénztárcájába. Mit tudhatja azt a tanács, mit sejtethetik az érdekelt községek, hogy Kiss Ferenc nem akar-e velünk ujabb tíz évig viccelni.

A debrecen—nagyváradai vasut nem Debrecen és az érdekelt községek hibája miatt, hanem Kiss Ferenc engedményes szórakozottsága folytán fagyott be. És igazán nagyon kérjük Kiss Ferenc urat, hogy hagyjon fel már ezzel a Koncessziósdival. Komolyan mondjuk elég volt belőle, mi már nem ugrunk be többé.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— Debrecen új gyorsvonatai.

Ismeretes, hogy a város mult havi közgazgatási bizottsági ülésén Dr. Fejér Ferenc indítványt nyújtott be az iránt, hogy kerestessék meg a kereskedelmi minisztérium új gyorsvonatoknak forgalomba hozatala céljából. A bizottság akkor kimondta, hogy Fejér Ferenc dr. adja be indítványát írásban az augusztus havi ülésre. Ez meg is történt. Fejér Ferenc dr. indítványát a bizottság magáévá tette s e szerint felír a miniszterhez, hogy egyfelől Predeal és Báziasról, másfelől Mezőlabore, Nagyberezna, Orló, Lavocne és Körösmezőről Debrecenen keresztül egy-egy közvetlen gyors és személyvonatnak a menetrendbe való beállítását. — Máramarosszigetről Budapestre és vissza még egy-egy személyvonat rendszeresítését, mert este fél 11 től másnap déli 12 óráig nem lehet Debrecenből személyvonaton Budapestre utazni és a szomszéd községekből sem jöhetnek Debrecenbe. Végül Debrecen—Füzesabonyi vonalon még egy egy személyvonat beállítását rendelje el már az októberi menetrend összeállításakor.

— Nyitramegye Debrecenhez

Nyitravármegye törvényhatósági bizottsága a sajtószabadság revíziója tárgyában feliratot intézett a képviselőházhoz. A feliratot pártolás végett megküldte Debrecen város törvényhatóságának is. Érdekes, hogy az átirat Polónyi miniszter rendelkezését, különösen a nemzetiségi sajtó izgatásai miatt helyesli.

— **Áthelyezés.** Bárdossy Gyula üzletvezetőségi titkárt ugyanezen minőségben a budapesti jobbparti üzletvezetőséghez áthelyezték.

— A városi hajduk kérelme.

Negyven rongyos koronából tengetik életüket Debrecen város hajdui. Ezt a csekély fizetést egy hónap keserves munkájáért kapják. A minap debrecen törvényhatósága drágasági pótlékot szavazott meg részükre, de bizony ez se tartott sokáig. Most ott állanak a hajduk, hogy 40 koronából, a miből még holmi levonásokat is eszközölnek, kell megélniök. Miután az általános drágaság az ő helyzeteket is nagyon megnehezítette, elhatározták, hogy küldöttségileg fognak tisztelni Kovács József polgármesternél, s előadják kérelmeket a fizetés javításra nézve. A polgármester ma elfoglaltsága miatt nem fogadta a küldöttséget, amely pénteken fog ismét a polgármester elé járulni.

— Felhívás a kereskedőkhöz.

A kereskedők III-ik osztályu kereseti adója tárgyában a kereskedő társulat folyó hó 9 én, csütörtökön délután 6 órakor értekezletet tart, melyre az érdekelt kereskedők meghivatnak. Ajánlandónak tartjuk, miszerint a kereskedők nézzék meg a városi adóügyi osztályban a rájuk kivetett, illetőleg előírányzott adó nagyságát, hogy az iránt az értekezlet alkalmával már tájékozva legyenek.

— **Szojka Gyula buosuja.** Jó barátaimtól és kedves ismerőseimtől, akiktől Pozsonyba költözésem előtt személyesen el nem köszönhettem, ez uton veszek bucsut azzal a szives kéréssel, hogy tartsanak meg jó emlékezetekben. **Szojka Gyula**, felső keresk. isk. igazgató.

— **A gazdatisztek vizsgálja.** A régi jó időkben maradt még jó néhány gazdatiszt, akik oklevelet nem szereztek.

A változott viszonyok ma már gazdasági minősítést kívánnak és ezek is megóhajtják szerezni az erről szóló bizonyítványt. Ezen vizsgálatokra nézve a földmivelésügyi miniszter eddig nem intézkedett, újabban azonban a gazdatisztek gyakorlati vizsgájára szabályzatot dolgozott ki és ezt megküldte mihez tartás végett a törvényhatóságoknak.

— **Egy kis lány tudósítása.** Ma érdekes levelet kaptunk Bártfáról. Az, aki írta, még egész fiatal leány, alig 11 éves és máris van érzéke az „ujságírás” iránt. Tudja, hogy mi érdekli a közönséget. A mi legfiatalabb tudósítónk Rózsa Vilma, aki jelenleg Bártfafürdőn nyaral s azt írja nekünk, hogy ott a napokban szörnyű felhőszakadás pusztított. Az érdekes, kerekded betűkkel írott és a körülményekhez képest igen helyesen megfogalmazott tudósítást azzal végzi a kis Rózsa Vilma, hogy „feleslegesnek tartja a szerkesztőségnek külön a figyelmébe ajánlani” a hír fontosságát azon egyszerű oknál fogva, merf Bártfán igen sokan nyaralnak Debrecenből és így mi sem természetesebb, minthogy az itthon maradottakat érdekli a felhőszakadás borzalma. Nehogy a kis Rózsa Vilma esetleges haragját magunkra zudítsuk, kiadjuk az ő érdekes tudósítását.

— **El Amerikába!** A Hajdumegye egész területén túrhetetlenné vált drágaság nagonként több és több embert készítet a kivándorlásra. Újabban három egyke ember vándorolt ki a megye területéről. Kivándorolt Kovács József, Szegedi Ferenc és Simkovics Jenő munkások.

— **Debreceni turisták szerencsétlensége.** Lőcséről jelentik a következőket: Két héttel ezelőtt Novák Márton debreceni tanító két fia a Tát-rában járt. A turistáknak azóta nyomuk veszett és attól félnek, hogy lezuhantak a hegyről. Már átkutatták a hegyvidéket, de eddig nem akadtak rájuk.

— Szellőztető a katonai sapkán.

A katonaságnál a nehéz sapka és csákó, különösen nyáron tudvalevőleg sok kellemetlenséget okoz. A napszúrás, a fejfájás, a fejbőrbetegségek sokszor a nehéz sapka és csákóviselés következményei. Vitéz Árpád, a marosvásárhelyi kilencedik honvédszázad hadnagyja, igen értékes találmányt fedezett fel, amelyet a hadügyminiszter elé terjesztett. A találmány ügyesen konstruált szellőztető készüléket helyez el a sapka vagy a csákó felső nagy gombjába, amely készülék a sapka alatt a fejbőrt állandóan szárazon tartja és módot nyújt arra, hogy a levegő a sapkát, illetve csákót folyton átjárja.

— A kocsi kerekei alatt.

Pataki János olajütőbeli fuvaros örült vágatással hajtott tegnap délelőtt a Csapó utcán. A járókelőknek menekülniök kellett a rohanó talyiga elől, mert Pataki még a gyalogjáróra is felhajtott. Varga László, akit utja a Csapó-utcán vitt keresztül nem tudott elmenekülni a száguldó talyiga elől és így annak kerekei alá került. A szerencsétlenül járt Varga Lászlót be szállították a kórházba, a talyigás ellen pedig megindították a vizsgálatot.

— **Rendelet a bábákról.** Érdekes rendeletet kapott ma Debrecen város és Hajdumegye törvényhatósága. A belügyminisztérium küldte az iránt, amely a bába-asszonyok meg rendszabályozásáról szól. A rendelet egyébként eltiltja a hatóságokat, hogy a külföldön szerzett szülésznői oklevéllel bíró bábáknak gyakorlati engedélyt megadják.

— **Betörés fényes nappal.** Korni Mihályné Szántó Julia Zápolya-utcai lakosnőt kellemetlen meglepetés érte tegnap délelőtt. Mig a piacon vásárolgatott, azalatt ismeretlen tettesek behatoltak becsukott lakásába és onnan különféle ruhaneveket loptak el. A rendőrség körözi a vakmerő tolvajokat.

— **Koszoru estély.** A korona vendéglőben augusztus hó 2-án Schaf János táncitanító által vezetett, tanuló ifjakkól alakult diák koloné reggelig tartó koszoru estélyt rendez.

— **Az ezredorvos ur.** Budapestről írják: Veszedelmes fiatal gonosztevőt keres a rendőrség. Hegyi Géának hívják és mindössze husz esztendő. A suhanc jó családból való, szülői azonban nem bírtak vele s inasnak adták. Eddig minden gazdáját meglopta, de következetesen tetten érték s meg is lakolt büneieért. A büntetés azonban nem javította meg a fiatal gonosztevőt. Ma legujabb gazdája, dr. Baneth Manó ezredorvos jelentette fel, hogy Kerepesi ut 38. számú lakásában feltörte az összes szekrényeket és 808 korona készpénzt, nagy esomó orvosi munkát és egy teljes ezredorvosi felszerelést ellopott. Dr. Baneth valószínűnek tartja, hogy a betörő ezredorvosi egyenruhában szökött meg. A rendőrség, amely Keresztessy fogalmazónak osztotta ki az ügyet, ebben az irányban nyomoz.

— Megtámadott festő munkások.

A Hungária kávéházban dolgozó festőmunkásokat tegnap délután a sztrájkoló munkások megtámadták és a munka abba hagyására akarták kényszeríteni. A megtámadott munkásokat a rendőrség óvta meg a további kellemetlenségtől. Este 7 órakor, amikor a munkát abbanhagyták, szintén a rendőrség véde meg a további inzultusoktól.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Francis Mihályné róm. kath. 87 éves, Bulatko Eszter ev. ref. 16 hónapos, Tóth N. ev. ref. halva született, Bakos János ev. ref. 60 éves, Matko Eszter ev. ref. 13 éves.

— **Ma és naponta** a hirneves kisévárdai zenekar Csillag Hermann és Csiky Tóni vezetése alatt a Magyar Király kávéházban zeneestélyt tartanak.

x **Ing- és kézelőgombok, meltük, óraláncok, nyakláncok és függők a legszebb kivitelben Mentzenél.**

A „Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagytözsde épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

x **Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

— **Krámer Józsefné.** Iskola-utca 4. szám alatti babaasszony fürdői tanulmányutjáról hazaérkezett és az uri asszonyok rendelkezésére áll.

Aki dühös a hadseregre.

Nincs meglegedve a királyllyal.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 7.

Szombathelyről írják, hogy mulatságos akta foglalkoztatja az alispáni hivaltalt. Ugyanis vasvármegye alispánja egy aktát kapott a newyorki magyar-osztrák főkonzuli hivaltaltól Oszterhuber Géza,

körmendi illetőségű, de Newyorkban lakó hadköteles dolgában.

Oszterhuber, a ki állandóan letelepedett Amerikában, minden esztendőben kapott négy-öt behívót, noha az állandóan külföldön lakó hadkötelesnek a törvény szerint nem kell behívót küldeni. Nagyon bosszantotta a sok zaklatás és haragjában beadványt küldött a főkonzulnak.

A magyar nyelvű beadványban elmondja, hogy az ezredparancsnokság nem ismeri a katonai törvényeket és szabályokat, mert őt fölösleges módon hivatgatja gyakorlatra; a külügyminiszter nem gondoskodik arról, hogy azokat, a kiket a hazai állapotok kivándorlásra készítetnek, ne zaklassa folyton a katonai hatóság, úgy sincs kedve senkinek a komoly és jövedelmező munkát abbahagyni, hogy tizenkét fillér napi zsoldért katonásdit játszó; a királyt sem kiméli a beadvány az ajánlja, tartson kevesebb katonát és fizessen kevesebbet a tiszteknek, akkor nem kell kivándorolni az országból.

Végezetül arra kéri az ezredparancsnokságot, engedje el neki a fegyvergyakorlatokat.

A helyenkint erős hangú s itt-ott felségsértő kérvényt a főkonzuli hivatal ezzel a kíséreléssel küldte el Vasvár megye alispánjának:

Oszterhuber Géza katonai ügyi kérvénye behívójegygyel idezárva hiv. tisztelettel tétetik át a szombathelyi alispáni hivatalnak. A kérvény indokolása, a mennyiben ezen cs. és kir. főkonzulátus által megállapított, *mindenben megfelel a valóságnak* és így annak figyelembe vétele tekintettel az itteni viszonyokra és utazás költségeinek tetemes voltára, melegen ajánlatik. Newyork, 1906. július 9. K. u. k. oest. ung. Consulat Newyork. A cs. és kir. alkonzul h.: Dr. Gráf.

A konzul tehát mindenben igazat ad Oszterhubernek. A még mulatságosabb csattanó azonban, a mi egyúttal szomorú is a dologban, az, hogy a főkonzuli hivatalban *nem tudnak magyarul*, nem értették meg a beadvány tartalmát, azért továbbították meleg ajánlással.

TAVIRATOK.

Békekonzferencia Kopenhágában

Kopenhága, aug. 7. A békekonzferencia ma összeült Kopenhágában. A konferencia az oroszországi eseményekkel foglalkozott. Részt vettek a konferencián az európai államok, továbbá az amerikai Egyesült Államok képviselője is.

Az orosz forradalom.

Moszkva, aug. 7. Ma néhány tüntetés rendben folyt le. A vasúti alkalmazottak közül azok is, akik még sztrájkba nem léptek, ma szintén otthagyták hivatalukat. A forradalmárok az érkező vonatokra revolverrel lövöldöztek. Az utasokat a katonaság védte meg. A tengerparton a forradalmárok egy vontatógőzzel reátámadtak az érkező hajóra. A szárazföldi katonaság, mely az érkező utasok védelmére volt kirendelve, a támadókkal szemben tehetetlen volt. Végre a tisztetek kiabálni kezdtek a megrémült utasoknak:

— Meneküljön mindenki, úgy a hogy tud.

A katonaság mikor látta, hogy rendet nem tud csinálni, kivont karddal menekült el a forradalmárok elől.

A kolozsvári választás.

Kolozsvár, aug. 7. Kolozsváron ma délután folyt le a képviselőválasztás, rendkívüli nagy izgalmak közepette.

A választások során legtöbb szavazatot Kecskeméthy Ferenc nyert.

A választás eredménye az esti órákban ez volt:

Kecskeméthy 399

Böhm 355

Deák 235

Sebestyén 155

Dr. Kreutzer Lipót pedig visszalépett. Így pótválasztás lesz.

A világtól visszavonuló gróf.

Budapest, aug. 7. Eszterházy György gróf Veszprém-megyei földbirtokos, aki öreg, agg ember, megújlta a világi életet. Családja nincs. A gróf elhatározta, hogy mindenét pénzzé teszi és külföldi magányba fog vonulni.

Öngyilkos író.

Erfurt, aug. 7. Karbei Henrik író ma délután föbe lötte magát és nyomban meghalt. Öngyilkosságának okát gyógyíthatatlan betegsége.

Gyilkosság és öngyilkosság.

Páris, aug. 7. Furnelle Francisz előkelő párisi hivatalnok már régebbi idő óta fekszik tüdővészben. Ma közelebbi halálát érezve magához hívatta leányát és az ágya fölött elhelyezett revolverrel előbb leányát majd önmagát végezte ki. A leányát azért ölte meg, mert édes anyjával szemben nagyon goromba volt. Nem akarta tehát, hogy az ő halála után is kellemtelenségeket szerezzen feleségének. Párisban a családi dráma általános részvétet keltett.

Véres szerelmi dráma.

Temesvár, aug. 7. Itt ma véres szerelmi dráma játszódott le. Szirmay Ernő fővárosi hivatalnok, menyasszonyával sógornőjéhez Cserny Elizhez jött látogatónak. A szerelmespár, amikor egyedül maradt elhatározta, hogy öngyilkosokká lesznek. Ez alkalmas pillanatban a menyasszony és vőlegény nagy adag vitriolt felhajtottak és iszonyu kínok között meghaltak.

Sikkasztó banktisztviselő.

A könnyelmű élet áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Sopron, aug. 7.

Nagy feltűnést keltett az a sikkasztás, melyet egy nagykanizsai bankiroda vasvári fiókintézetének tisztviselője követett el részben a bankcég, részben pedig a bankkal összeköttetésben álló felek kárára.

Tóth Károly, a megtévedt banktisztviselő, intelligens, kereskedelmi érettséggel bíró, jómodoru fiatalember volt. Alig

négy hónap óta állott a cég szolgálatában, de ez a rövid idő is elegendő volt neki, hogy súlyosan megkárosítsa intézetének ügyfeleit.

Visszaéléseit azzal kezdte, hogy az egyes felektől százalék és előleg címén a felveendő jelzálogkölesön terhére pénzt esalt ki, amit azután saját céljaira fordított. Így Kiss István vasvári lakostól 70 koronát, Kondor József széplaki lakostól 140 koronát, — Horváth József mákfai gazdától pedig 200 koronát esalt ki és ezeken kívül még vagy 25—30 járásbeli gazdát károsított meg ily módon.

Utóbb egyesekkel váltóblankettákat iratott alá és azt nagyobb összegekről töltötte ki, mint amennyit tényleg kiadott az illetőknek és így szedte rá a gyanútlan ügyfeleket. A pénzt azután ellumpolta és költséges passzióinak kielégítésére fordította.

Főnöke anélkül, hogy csak sejtelmé is lett volna a visszaélésekről, — augusztus elsejére felmondott neki. Tóth kilépésével persze palástolhatatlanná váltak a visszaélések és így meg se várta a végelszámolást, hanem még július 31-én megszökött Vasvárról.

Szökése után azután kiderültek a takargatott bűnök, aminek a következménye az lett, hogy eddig 12 följelentést adtak be ellene a károsultak.

Az ügyészség táviratilag intézkedett Tóth letartóztatása iránt.

A kártya áldozata.

Öngyilkos pincér.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 7.

Tegnap déli 12 órakor telefonon jelentették a kolozsvári rendőrségnek, hogy az Unió-utca 6. szám alatt egy Magyar Bógog nevű pincér hónapos szobájában öngyilkos lett.

A rendőrség részéről Czaricis Béla r. biztos és dr. Pataky Jenő v. orvos szállottak ki, de már csak a beállott halált konstatálhatták.

Egyszerű kis hónapos szobájának padlóján feküdt a halott, félig levetkőzött állapotban. Az ágy megbontva, vérnyomok nem látszanak rajta s ez mutatja, hogy a szoba közepén lőtt bele halántékába, 7 milliméteres revolverével. A golyó irtózatos rombolást vitt véghez a szerencsétlen agyában. Egész arcát elborította a vér s a padozaton is hatalmas vértócsák vannak. A halál pár pillanat alatt beállhatott. Az egyik asztalon a kötés és kötöttü hever, egyetlen holmi, ami azt mutatja, hogy a kicsiny szobának nő lakója is van. A halott testvére az, aki csak tegnapelőtt reggel érkezett, hogy bátyja valahová állásba helyezze.

Magyar Bógog már huzamosabb idő óta állás nélkül volt. A pincéregyesület tegnapelőtt kiküldötte Kolozsra segíteni a fürdő éttermében. Mire megérkezett azonban már nem volt szükség reá és egy kártyabandába keveredett éjszákára. Ez volt a veszte és okozója tragikus halálának. A kártya asztalnál ugyanis elveszítette összes pénzét, 300 forint kaucióját. Csaknem minden pénz nélkül maradt.

Volt ugyan még 100 korona zsebében, a nővéreinek megtakarított pénze, de becsületes érzülete nem engedte hogy nővére pénzét is feltegye a szerencsére, a mely egész éjszakán át üldözte. Tegnap reggel jött vissza Kolozsvárra. Még a délelőtt folyamán a Pincérek Egyesületének helyiségében jókedvűen beszélgetett pedig akkor már tudta, hogy kaució nélkül aligha kap állást és zsebében tartotta

revolverét. Déli 12 óra után hazament lakására és nővérét, hogy tettét végrehajthassa úgy távolította el a szobából, hogy felküldötte egyik ismerőséhez az emeletre. A fiatal leány nem sokáig volt fenn, a mikor felhangzott a revolver dörrenés, utánna tompa zuhanás volt hallható, s mire a szomszédos lakók berohantak, már alig lélegzett.

Pár pillanat alatt kiszenvedett.

Magyar Bódog 30 éves volt s Magyar Pulya községi illetőségű. Zsebében jegyzeteket találtak, amelyben öngyilkossági okul bevallja, hogy kauciójának elvesztése indította. A hullát boncolás végett a bonctani intézetbe szállították.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1906. aug. 7.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru 5 olcsóbb, határidők állandók.

1906. októberi buza	6 28.—29
1907. áprilisi buza	6 58.—59
októberi rozs	6 15.—16
1906. áprilisi rozs	6 32.—33
októberi zab	6 27.—28
áprilisi zab	6 38.—39
1907. májusi tengeri	5 27.—28
1906. júliusi	—
1906. aug.	6 17.—18
szeptemberi	6 27.—28
1906. augusztusi repce	16.10.—15

REGENY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

— Regényes történet. —

13 Irta: Rákosi Viktor.

Az öreg doktor nagyon gyanus pilantást vetett rá, de nem szólt.

— En pedig szereztem neki egy kis meleg bort — folytatta Bibikov főhadnagy. A századparancsnok már kacagva tette hozzá:

— En pedig végül egy bögre meleg tejet öntöttem bele. Őszintén szólva, nem csudálnám, ha ez a gyerek halálos beteg volna. Az ezrednél levő összes italokat végig kóstoltattuk vele.

— Még a tej volt a legokosabb, — fejezte be a vizsgálatot az öreg orvos.

— Lennék csak én a századparancsnok, — mormogott hátul az őrmester, — majd a pálinkát találnád te legokosabbnak.

A doktor aztán úgy segített a kis leány baján, hogy a maga részéről szintén beadott neki valamit. A min aztán a legények nevettek. Lám, ő sem tud okosabbat.

Riadót vertek.

A kozákok hozták a parancsot, hogy menni kell tovább, Filippopolis felé. Az ezred hadirendbe állt. Ayshát a tizenegyedik század vette pártfogásába. Felváltva vitték az istenadta kis terhet, aki vitte, annak más huroolta a puskáját. Senkise panaszkodott ellene. Lassan haladtak előre a sűrű hóban. Néha távoli puskalövészek dördültek. Az első és második század csatárláncban haladt elől. Minden percen attól lehetett tartani, hogy ellenségre bukkannak.

Estig haladtak így minden baj nélkül. Ekkor már a török ereje úgy látszik meg volt törve, demoralizált tömegekben futottak Drinápoly felé. Néha egy-egy maroknyi kétségbeesett, félmeztelen csoport, melyre a megfagyás várt, inkább szembe fordult az ellenséggel, hogy dicsebb halált biztosítson magának. Az ilyeneken aztán Gurko ezredei egyszerűen keresztül nyargaltak.

Folytatjuk.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves óvtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Mentő

szekrények

minden nagyságban Miniszteri előírás szerint

Schön Sándor

keziyü, kötszer és orvosi műszertárában
Debreczen,
Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a leggyorsabban a híres

hajdusági bajuszpedrő

használata által, mely legjobb az egész világon. 1 doboz 50 fillér, 3 próbadohoz 2 kor. 15 fillér, 6 doboz 3 kor. és 65 fillér bérmentve utánvétellel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

KÖNYVEK,

folyóiratok, bekötések, valamint bőr, plüss koretek, passepartouk stb.

Antalfy Ferencz

könyvkötészetében a legszolidabban készíttetnek, Piacz-utca 31. a városházzal szemben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Kész fehérneműek,

vászon, chifon, paplan, matracz.

Fürdő cikkek
óriási raktára.

Tenyésztőjás

fajtiszta Plymouth-Rock egészen friss darabja 50 fillér. Kapható

EHRENTHEIL MARGIT

baromfiudvar,

BUDAPEST, III. Repkény-utca 20. sz.

Idei termésű zamatos

Ceilon és Cuba kávé

naponként

frissen pergelt kávé.

Zamatos teák.

Friss liptói túró.

Valódi szegedi idej paprika

Kohn Henrik

özégnél kapható

Debreczenben, gr. Degenfeld-tér 7.

Árverési hirdetés.

A ref. Collégium épületében történő átalakításoknál szükségessé vált bontások alkalmával kikerült ócska téglák, kölépcsők, kő- és márványlapok, lépcső-, vas-korlátok, ajtók, ablakok, ablak vasrácsok, closet csészék, ólom vízvezetéki csövek s egyéb ócska apróságok — az egynemű tárgyak egy összegben vagy részletben is — folyó augusztus hó 16 án délután 4 órakor a Collégium udvarán tartandó nyilvános árverésen a többet ígérőknek eladatnak, mely árverésre az érdeklettek figyelmét felhívom.

Debreczen, 1906. augusztus 6.

Colléglumi háznagy.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Gazdák figyelmébe! Sonnenberg M. D. Utóda Vass J. zsák-, ponyva-, vászon-, pokrócz- és zsinagárak raktára, ponyva- és zsák kölcsön-intézet Debreczen, Széchenyi-utca 6.

Amatőrök! Teljesen megtanít a fényképezésben egy fényképész segéd. Czime Greisinger Géza Kigyó-utca 27.

Fűszerkereskedő segéd 27 éves, keresztény azonnali alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Fűszerüzlet korlátlan italméréssel nagy forgalmu helyen eladó, esetleg házzal is. Értekezni Dömsödy Imrével a kölcsön-segélyzőben.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik Simonyi-ut 10.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett segédtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcái szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítenek. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Farkas Henrik fűszer-, csukorka üzletét volt helyiségének raktáraiba helyezte át. Bejárat az udvarba, második ajtó jobbra.

Fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Miklósné és Társa (bőrönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferokban, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárcákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltenek.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Rísling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megőrzés végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

1 frt 60 kr. 1000 drb levélboríték cégnyomással Hoffmann és Kronovitznál Piacz utca 49.

Ocska vasajtó igen olcsón eladó. Nemzetőr utca 1. sz.

Kopirprés igen jókarban olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Üzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. lehet olcsón vásárolni.

Rugyanta bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Eladó új ház a vargakertben a vasúthoz közel. Értekezhetni Papiszák Józsefnél, Fűvészkert-utca 2. számú közsörüs műhelyben.

Villamos Színház

a szénapiacson megnyílt.
Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Augusztus 8. és 9-én:

1. Dániel az oroszlan barlangban.
2. Egy részeg ember kellemetlenségei.
3. Egy természettudós reggelije.
4. Utazás az Alpeseken.
5. Az elveszett ezvikker.
6. A cukrásznál.
7. Érdekes halász-zsákmány.
8. Lola bicziklizni tanul.
9. Az áruló tintafoltok.
10. A párisi nagy akadályverseny.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.
Kezdete este 7 órától 11-ig, óránként.

Legjobb bajuszsodró a híres
DEBRECZENI
„GZIVIS“ bajuszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.
Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő
gyógyszertára a „Kigyó hoz“ DEBRECZENBEN.

Nincs többé sertésvész!

Sertéspar (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó genialis találmány a gazlaközönység részére. A ki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legveszesebb időben sem hullhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés becserát károsultnak készpénzben visszafizetni, ha az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és kosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde“ (Alapított a hasonló párizsi laboratórium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszováton, Debreczen mellett, Kossuth-u.
Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.
Kapható minden gyógyszertárban. Főraktár: Török J. Budapest.

Magyar királyi Államvasutak Üzletvezetősége Debreczenben.

21336—II. 1906. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Ebes állomásán építendő emeletes felvételi épület, kettős földszintes őrház, őrházi melléképület, állomási és őrházikut és őrházi sütökemence összes munkáira ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbb **folyó évi augusztus hó 15-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

Az építmények tervei, a szerződési tervezet és a feltétfüzetek a magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályánál (Tisza palota II. em. 19. ajtó) és a debreczeni osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költségcsatolás díj nélkül megszerezhető.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el:

„Ajánlat az ebesi magas építmények munkáira.“

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi augusztus hó 14-én délelőtti 11 óráig 1600, az az egyezerhatszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadhatnák el. — Az üzletvezetőség fenntartja magának az ajánlatok között a szabad választás jogát.

Debreczen, 1906. július hó 30.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.